

# بنیاد نخبگان استان هرمزگان

## نخبه کیست



یکی از چیزهایی که جا دارد  
نخبگان کشور بر روی آن تعمق کنند و فکر  
کنند، اصل مقوله نخبگی و مفهوم نخبگی است.  
یک نگاه عالمانه و حکیمانه به اصل نخبگی بکنید.

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

## مقدمه

با توجه به نقش بی‌بدیل نخبگان در پیشرفت جوامع، کشور ما نیز مانند دیگر کشورها افراد متعددی را تحت عنوان «نخبه» مورد توجه قرار می‌دهد. علاوه بر این، افراد دیگری نیز تحت عنوان «نخبه بالقوه» یا به اصطلاح «صاحب استعداد برتر» مورد توجه قرار می‌گیرند. یکی از چالش‌های اساسی در این مسیر، ارائه تعریفی دقیق از «نخبه» و «صاحب استعداد برتر» است، چرا که هرگونه انحراف در این مهم، موجب هدر رفت منابع می‌شود. رفع چالش مطرح شده به بررسی علت توجه به «نخبه» و صاحبین استعداد برتر، متکی خواهد بود.

**در واقع این سوال که «چرا به نخبگان توجه می‌کنیم؟» ما را به سمت تعریف «نخبه» سوق می‌دهد.**

با توجه به آنچه در آغاز گفته شد، هدف از توجه به «نخبگان» و «صاحبان استعداد برتر»: تسریع در فرآیند پیشرفت کشور است. از این رو می‌توان نتیجه گرفت مفهوم «پیشرفت» نقش محوری در تعریف مفهوم «نخبه» خواهد داشت. علاوه بر این، موارد دیگری نظیر: ویژگی‌های ذهنی و شخصیتی برجسته، تخصص و خبرگی، فعالیت در چارچوب ارزش‌های اسلامی و دارا بودن روحیه «پیشروی» به جای «پیشروی» از مولفه‌های موثر بر مفهوم نخبه به شمار می‌روند.

از آنجا که در اذهان عمومی تعاریف ناصحیحی از مفهوم نخبه نقش بسته است، به منظور زدودن این انگاره‌ها ابتدا به برخی نمونه‌های صحیح و ناصحیح از این مفهوم اشاره می‌شود.



# بنیاد نخبگان استان هرمزگان

به دلیل آنکه افراد زیر نقش چشمگیری در پیشرفت کشور ایفا می نمایند، می توان آنها را نخبه دانست.

این افراد را نمی توان نخبه دانست، چرا که صرف داشتن ویژگی های ذکر شده در موارد زیر، نمی تواند موجب اثرگذاری چشمگیر در پیشرفت شود.

دانشمندان پیشرو در عرصه های راهبردی



کارآفرینان و مولدان شغل به صورت گسترده



تأمین کنندگان فناوری های مورد نیاز و کلیدی



هنرمندان اثرگذار در تعمیق مبانی فرهنگی



افرادی که صرفا دارای توانمندی ذهنی سریع در محاسبات هستند.



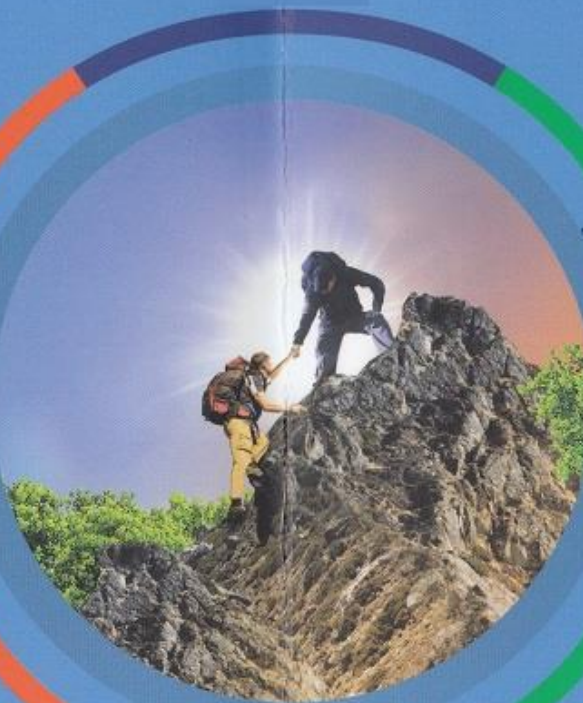
مخترعانی که تنها دارای اختراعات کم اهمیت هستند.



افراد به صرف داشتن مدرک دانشگاهی



افراد به صرف داشتن حافظه بسیار قوی



# بنیاد نخبگان استان هرمزگان

## مؤلفه‌های تشکیل دهنده مفهوم نخبه



ویژگی‌های ذهنی و شخصیتی برجسته

۱



تخصص و خبرگی

۲



اثرگذاری بارز در پیشرفت کشور

۳

بر این اساس افراد برخوردار از هر سه مؤلفه «نخبه» نامیده می‌شوند.

همچنین از آنجا که افراد برخوردار از یک یا دو مؤلفه نخست نیز در مسیر نخبگی بوده ولی هنوز به اثرگذاری بارز در پیشرفت نرسیده‌اند، می‌توان آن‌ها را نخبگان بالقوه و یا افراد «صاحب استعداد برتر» نامید.

اثرگذاری بارز

تخصص و خبرگی

ویژگی ذهنی و شخصیتی

### ۱- ویژگی‌های ذهنی و شخصیتی برجسته

اولین شرط نخبگی، داشتن سطوح بالا ویژگی‌هایی نظیر هوش، استعداد، خلاقیت، انگیزه و پشتکار است. هر چند نقش اساسی این ویژگی‌ها در پیمودن مسیر نخبگی غیرقابل انکار است، به صرف برجسته بودن این ویژگی‌ها در فرد نمی‌توان او را نخبه دانست.



### ۲- تخصص و خبرگی

ادامه مسیر نخبگی با ورود فرد به یک حوزه تخصصی و کسب خبرگی در آن حوزه ادامه می‌یابد. در این مرحله نباید به هیچ وجه تخصص و خبرگی را به کسب مدارک دانشگاهی محدود نمود.



### ۳- اثرگذاری بارز در پیشرفت کشور

اثرگذاری بارز در پیشرفت و در چارچوب ارزش‌های اسلامی آخرین مرحله از مسیر نخبگی است که با خلق و گسترش در حوزه‌های علم، فناوری، هنر، ادب، فرهنگ و مدیریت محقق می‌شود. اثرگذاری در پیشرفت کشور نقطه عطف تفاوت بین نخبه و صاحب استعداد برتر است. در صورتی که شخصی با دارا بودن ویژگی‌های فردی برجسته و کسب تخصص، بتواند در پیشرفت کشور نیز تاثیرگذاری بارز داشته باشد، آن فرد «نخبه» است.

